

รายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

โครงการ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกไไร่ใหญ่ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

เมื่อวันที่ ๔ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่วัดประชุมชลธาราบ้านควน หมู่ที่ ๖ ตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งก่อนหน้านั้นคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายก อบต. และชาวบ้านได้ปรึกษากับกองงานในพระองค์ฯ ชุดที่ ๑ นำโดยพลเรือเอกนคร พิบูลย์สวัสดิ์ ซึ่งมีความต้องการให้ชาวบ้านในพื้นที่มีงานทำ คณะกรรมการหมู่บ้านได้นำกองงานในพระองค์ฯ สำนวณพื้นที่ และได้้นำเรื่องเสนอไปยังกองงานในพระองค์ฯ ชุดที่ ๒ นำโดยพลโทวิระ สันธูสถานนท์ ทราบ จากนั้นพลเอกณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวัง และคณะ เข้าไปสำรวจพื้นที่อีกครั้ง จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการเพื่อจัดทำฟาร์มต่อไป โดยให้เจ้าหน้าที่ นพค. ๔๑ บ้านเจาะวา ไกลบุกเบิกพื้นที่ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘ และทำการรับสมัครเกษตรกรและผู้ว่างงานในพื้นที่เข้าปฏิบัติงาน เริ่มดำเนินการวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๘ โดยมีนักเกษตรในพระองค์ฯ จำนวน ๓ คน คอยควบคุม ดูแล โดยให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และหน่วยงานร่วมเป็นผู้ประสานงานและให้คำปรึกษาในการดำเนินงาน

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุนการวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีงานทำและมีรายได้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษในชุมชนและจังหวัดนครราชสีมา
- เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพการเกษตร

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนองงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผลความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำการเกษตรด้านการเพาะเห็ด

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑ พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บ้านโคกไไร่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา

๔.๒ พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

บ้านโคกไไร่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดนครราชสีมา

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมพัฒนาที่ดิน

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๖,๕๐๕ บาท

๖.๒ งบอื่นๆ (ระบุ)

- กปร.
- มูลนิธิชัยพัฒนา
- อื่นๆ (ระบุ)

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑.๒ แปลงเกษตรกรขยายผล

ได้ดำเนินการขยายผลสู่เกษตรกร จำนวน ๑ ราย โดยขยายผลเทคโนโลยีการผลิตผักสู่เกษตรกร และการผลิตเห็ดให้แก่เกษตรกรแปลงขยายผล

เกษตรกรขยายผล นางสาวสุนันท์ ประดิษฐ์ธรรม

- เทคโนโลยีกรมฯ ที่นำไปขยายผลในพื้นที่เกษตรกร

การปลูกพืชผัก-พืชไร่ และการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- ขนาดพื้นที่ทำเกษตร (เฉพาะบริเวณที่รับเทคโนโลยีกรมฯ) ๑ ไร่ / ๑ แปลง
- พืชที่ปลูกในพื้นที่เกษตรกร (พืชหลัก) ได้แก่ ข้าวโพดหวาน ผักหวานบ้าน ถั่วฝักยาว พริก ผักไต้หวัน ผักบุ้ง

๗.๓ การประสานงาน ติดตามและรายงานผล

ได้ดำเนินการติดตามการดำเนินงานแปลงเกษตรกรขยายผลและทำการประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรขยายผล จำนวน ๑ ราย ซึ่งเกษตรกรมีความพึงพอใจในเรื่องเทคโนโลยีที่นำไปถ่ายทอดที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในพื้นที่ได้จริงในระดับมากที่สุด

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ ๕ ด้าน	ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
๑. ด้านการศึกษา ทดสอบ สาธิต และแหล่งเรียนรู้	- เป็นแหล่งศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชผักให้มีคุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ
๒. ด้านการถ่ายทอด/ขยายผล	จากผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๗ ต้นทุนการผลิต ๕๘๔ บาท/ไร่ สามารถลดต้นทุนการผลิต คิดเป็นร้อยละ ๑๙ - สามารถลดความเสียหายจากการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชได้ดี - ผลผลิตเพิ่มขึ้น จำนวน ๓๔ กก./ไร่/แปลง/รอบการผลิต - ต้นทุนการผลิตลดลง ๑๑๒ บาท/ไร่ บาท/รอบการผลิต - ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีขึ้น/เพิ่มมูลค่าสินค้าได้
๓. ด้านประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร	
๔. ด้านการส่งเสริมอาชีพ	เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่วางแผนไว้ หรือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ นำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพของตนเองให้ดีขึ้น
๕. ด้านสิ่งแวดล้อม	หลังจากนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช เป็นการลดการใช้สารเคมี เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ระบบธรรมชาติดีขึ้นด้วย

๙. ปัญหา / อุปสรรค

- ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ